

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Zpracovaný podle RVP PV

**Základní škola a Mateřská škola
při Nemocnici Na Bulovce**

Tento dokument nabývá platnosti dne 1. září 2017

Vydala: Mgr. Bc. Radislava Jiříčková
ředitelka školy

Obsah

1	Identifikační údaje	3
2	Obecná charakteristika školy	4
3	Podmínky vzdělávání	4
3.1	Věcné podmínky	4
3.2	Životospráva	5
3.3	Psychosociální podmínky	5
3.4	Organizace	6
3.5	Řízení mateřské školy	6
3.6	Personální a pedagogické zajištění	7
3.7	Spoluúčast rodičů	7
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	7
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	9
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	9
4	Organizace vzdělávání	10
5	Charakteristika vzdělávacího programu	10
5.1	Zaměření školy a dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	10
5.2	Metody a formy vzdělávání	11
5.3	Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	12
5.4	Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
6	Vzdělávací obsah	13
6.1	Dlouhodobé integrované bloky a jejich podtémata	13
6.1.1	Integrovaný blok PODZIM	13
6.1.2	Integrovaný blok ZIMA	17
6.1.3	Integrovaný blok JARO	20
6.1.4	Integrovaný blok LÉTO	23
7	Evaluační systém a pedagogická diagnostika	27
7.1	Struktura hodnocení	27

1 Identifikační údaje

Druh školy: Mateřská škola IZO: 110 000 757
kód druhu/typu: A00
nejvyšší povolený počet dětí: 110
vyučovací jazyk: český
zahájení činnosti: 13. 5. 1996

jejíž činnost vykonává právnická osoba

Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce

Resortní identifikátor (RED_IZO): 6000 21 238 IČ: 63 830 795

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: Bulovka 1606/5, 180 81 Praha 8 – Libeň

Zápis do rejstříku: 1. 1. 2005

ID datové schránky: ns5y3au

Zřizovatel: Hlavní město Praha
Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1

Kontakt: Magistrát hlavního města Prahy
Odbor školství, mládeže a tělovýchovy
Jungmannova 29/35, 111 21 Praha 1
telefon 236 005 259 fax: 236 007 147

Ředitelka školy: Mgr. Bc. Radislava Jiříčková
statutární orgán právnické osoby

Kontakty: telefon 266 082 328, 266 082 329
info@skolabulovka.cz, www.skolabulovka.cz

2 Obecná charakteristika školy

Poskytování vzdělávání dětem hospitalizovaným v Nemocnici Na Bulovce má již více než šedesátiletou tradici. Mateřská škola je součástí Základní školy a Mateřské školy při Nemocnici Na Bulovce. Ředitelství a zázemí pedagogů se nachází v pronajatých prostorách v areálu nemocnice v budově č. 2, avšak výchovně vzdělávací proces probíhá přímo na specializovaných dětských odděleních: ortopedii, chirurgii, pediatrii, infekčním, kožním a ORL. Celková kapacita školy je 110 dětí, organizačně je škola rozdělena do šesti tříd. Během školního roku škola zajistí předškolní vzdělávání až jednomu tisíci dětí, denní počty dětí se přitom liší. Mohou se zde vzdělávat pouze děti hospitalizované v Nemocnici Na Bulovce. Do naší péče jsou zařazeny na základě doporučení ošetřujícího lékaře a písemného souhlasu zákonných zástupců (dále rodičů).

Pedagogický sbor tvoří čtyři učitelky mateřské školy. Všechny splňují požadavky na odbornou kvalifikaci a průběžně se dále vzdělávají formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. V mateřské škole působí také metodik předškolního vzdělávání a metodik Minimálního preventivního programu.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

- Plně využíváme prostory jednotlivých oddělení nemocnice
- Veškeré zdravotně hygienické zařízení i osvětlení zajišťuje nemocnice
- Nemáme školní zahradu
- Děti jsou podle charakteru onemocnění vzdělávány na pokojích nebo denních místnostech či hernách
- Herny mají hrací kouty, ve kterých jsou pro zajištění bezpečnosti znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty
- Didaktické pomůcky a hračky jsou estetické, zdravotně nezávadné a bezpečné, odpovídají potřebám dětí různých věkových skupin a jsou průběžně doplňovány, obnovovány a desinfikovány
- Didaktické hračky a pomůcky jsou uloženy ve skříních na jednotlivých odděleních
- Trvalou součástí vybavení jednotlivých oddělení jsou počítače a iPady s výukovými programy, televizory, CD a DVD přehrávače, knihy a časopisy

- Pro ležící děti využíváme pojízdné polohovací stolky, stolky pro práci na lůžku a další speciální pomůcky
- Na všech odděleních i ve sborovně je k dispozici přístup k internetu
- Podle podmínek jednotlivých oddělení jsou dětské práce prezentovány na nástěnkách

3.2 Životospráva

- Stravu dětí včetně pitného režimu zajišťuje nemocnice
- Děti jsou při jídle obsluhovány zdravotním personálem
- Učitelky pomáhají dětem při stolování, po dohodě se zdravotním personálem dohlíží na dodržování pitného režimu, dietních opatření apod.
- Děti mohou odpočívat kdykoliv během dne podle své individuální potřeby a momentálního zdravotního stavu, respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku
- Pobyt venku hospitalizované děti v režimu dne nemají

3.3 Psychosociální podmínky

- Vytváříme takové prostředí, aby se děti i rodiče mohli postupně adaptovat na novou situaci a prostředí a cítili se spokojeně, jistě a bezpečně
- Všechny děti mají rovnocenné postavení, nepřipouštíme projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování
- Vedeme děti k prosociálnímu chování jako prevenci šikany a rizikového chování
- Respektujeme individuální potřeby každého dítěte a napomáháme mu v jejich uspokojování, míra zátěže je konzultována s ošetřujícím lékařem
- Pomáháme dětem zvládnout omezení vyplývající z léčebných opatření a vyrovnat se s novou životní situací
- Dětem nabízíme takové činnosti a aktivity, které mohou ve svém aktuálním zdravotním stavu zvládnout
- S dětmi i rodiči vedeme vstřícnou, empatickou a podporující komunikaci
- Hodnotíme vždy konkrétní projev či výkon dítěte, využíváme zejména metodu pochvaly
- Dvouletým dětem zajišťujeme dostatek emoční podpory pro pocit bezpečí, více individuální péče a nastavujeme srozumitelná pravidla

3.4 Organizace

- Denní řád vychází z denního řádu nemocnice, liší se v jednotlivých třídách podle chodu jednotlivých nemocničních oddělení, umožňuje pružně reagovat na aktuální individuální potřeby každého dítěte
- Třídy jsou věkově smíšené, složení dětí ani jejich počet není stálý, závisí na aktuálním počtu a věku hospitalizovaných dětí na jednotlivých odděleních
- Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený, avšak u každého dítěte může být různý
- Poměr individuálních, skupinových a frontálních činností je dán zejména aktuálním složením dětí na oddělení a jejich zdravotním stavem
- Dbáme na zajištění dostatečného soukromí dětí
- Při krátkodobém plánování činností vycházíme zejména z aktuálního složení dětí, nezbytná je pro každou učitelku schopnost rychlé improvizace
- Příležitostné akce plánujeme buď sami (divadelní a kouzelnická vystoupení, Mikuláš, oslava MDD, apod.) nebo ve spolupráci s nemocnicí (Zdravotní klaun, Loutky v nemocnici, apod.)

3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny ve vnitřních předpisech školy
- Vnitřní informační systém školy je funkční, využívá jak virtuální nástěnku, tak i nástěnky ve sborovně školy a zejména osobní kontakt
- Vnější informační systém je založen zejména na webových stránkách školy a nástěnkách na jednotlivých odděleních
- Ředitelka školy podporuje aktivní participaci ostatních členů pedagogického týmu na spolurozhodování při tvorbě plánu akcí, nákupu nových pomůcek, apod.
- Ve škole pracuje metodik předškolního vzdělávání, který pravidelně vede pedagogické rady
- Učitelky mají dostatek prostoru pro samostatné rozhodování a realizaci vlastních nápadů
- Plánování pedagogické práce je funkční a vychází z předchozí analýzy a evaluace
- Školní vzdělávací program sestavuje koordinátor ŠVP ve spolupráci s ředitelkou školy a metodikem předškolního vzdělávání
- Učitelky zpracovávají třídní vzdělávací programy
- Škola spolupracuje se zřizovatelem, vedením nemocnice, školskou radou, DDM Praha 8, zdravotníky a rodiči

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Provoz mateřské školy zajišťují čtyři učitelky, všechny mají požadovanou kvalifikaci
- K dalšímu sebevzdělávání využívají samostudium, účast na akreditovaných vzdělávacích akcích, konferencích, apod. Pravidelně také pořádáme vlastní semináře pro kolegy.
- Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků
- Své zkušenosti si učitelky navzájem předávají v rámci pedagogických rad
- Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byly v co nejlepším souladu s denním režimem jednotlivých oddělení
- Vzhledem ke specifikům práce v mateřské škole při nemocnici není třeba zajišťovat překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek
- Učitelky jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem
- Učitelky spolupracují s učiteli základní školy při nemocnici, vychovatelkami školní družiny a klubu a se školní psycholožkou
- Mateřská škola nezajišťuje stravování dětí ani úklid na odděleních

3.7 Spoluúčast rodičů

- Spolupráce s rodiči dětí je běžnou součástí každodenních činností na všech odděleních, neboť rodič je velmi často hospitalizován společně se svým dítětem
- Rodiče hospitalizovaných dětí se dle vlastního zájmu mohou účastnit všech aktivit při vzdělávání dětí, jsou partnery učitelky
- Učitelky cíleně vytvářejí atmosféru vzájemné důvěry a porozumění svým vstřícným a empatickým přístupem, jednájí taktně a ohleduplně
- Učitelky chrání soukromí dětí i rodin, zachovávají diskrétnost ve svěřených vnitřních záležitostech
- V případě zájmu ze strany rodičů učitelky doporučují vhodné metody, pomůcky a postupy v otázkách výchovy a vzdělávání

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Všechny děti v naší mateřské škole při nemocnici jsou vzhledem ke svému aktuálně nepříznivému zdravotnímu stavu dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a pro naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Škola poskytuje podpůrná opatření prvního stupně všem dětem. Tato opatření slouží zejména ke kompenzaci obtíží vzniklých v důsledku aktuálně zhoršeného zdravotního nebo psychického stavu.

Východiska pro poskytování podpůrných opatření:

- Pozorování a rozhovor s dítětem, popřípadě se zákonným zástupcem
- Prověřování znalostí a dovedností dítěte a reflexe jeho výsledků
- Analýza procesů, výkonů a výsledků činností dítěte

Poskytovaná podpůrná opatření:

1. Metody výuky

Zvolené metody práce podporují kvalitu poznávacích procesů dítěte, zvláště pak aparátu řídicího osvojování učiva (myšlení, pozornost, paměť), rozvíjejí a podporují preferované učební styly dítěte, respektují míru nadání dítěte a jeho aktuální zdravotní a psychický stav. Orientují se na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s obrazem, dále na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování. Preferují řešení typových úloh a problémů. Aktivizují a motivují dítě a upevňují jeho pracovní návyky i během hospitalizace. Klade se maximální důraz na individualizaci výuky, což zahrnuje zohledňování individuálních potřeb dítěte, respektování jeho aktuálních možností, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby mohlo prožívat úspěch. Volí se taková forma práce, která umožní přiměřenou kontrolu a poskytování motivující zpětné vazby, respektování pracovního tempa dítěte, stanovení přiměřených časových limitů pro plnění úkolů. Zadávání samostatné práce zohledňuje možnosti dítěte a podmínky, které má k jejímu plnění. Velká pozornost se věnuje výběru forem a metod práce, přiměřenosti výběru témat, logické organizaci a srozumitelnosti; současně je zohledňován aktuální zdravotní stav žáka i prostředí, ze kterého dítě pochází.

2. Úprava vzdělávacího obsahu

Některé dílčí cíle, vzdělávací nabídka a očekávané výstupy jsou upraveny tak, aby odpovídaly možnostem dětí a prostředí mateřské školy při nemocnici.

3. Organizace výuky

Stěžejní formou vzdělávacího procesu je individuální práce. Pokud je to vhodné a aktuální složení dětí na oddělení a jejich zdravotní stav to umožňuje, přistupuje učitelka ke skupinové práci. Důležité je také vhodné střídání činností a podpora rozvoje zájmů dětí.

4. Hodnocení

Využívání různých forem hodnocení, nastavování různých kritérií hodnocení v závislosti na charakteru problému dítěte, důraz je kladen na podporu rozvoje dovedností a vědomostí dítěte. Je podporováno sebehodnocení dítěte. Hodnocení vždy zohledňuje kontext, ve kterém probíhá, a směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti učení, ale také k posílení motivace pro

další vzdělávání.

5. Přímá podpora

Přímá podpora dítěte učitelem slouží jednak ke zjištění úrovně znalostí dítěte v jednotlivých vzdělávacích oblastech a dále ke zmapování možných forem podpory dítěte.

6. Pomůcky

Kromě běžných didaktických pomůcek jsou k výuce hospitalizovaných žáků využívány tablety a PC a také speciální kompenzační pomůcky (polohovací stolky, držáky na tablety, apod.).

Z důvodu krátké doby hospitalizace dětí a z ní vyplývajícího i krátkodobého vzdělávání dětí v naší mateřské škole nepřistupujeme k tvorbě plánů pedagogické podpory pro jednotlivé žáky ani k tvorbě individuálních vzdělávacích plánů. Pokud však má dítě přiznána podpůrná opatření vyšších stupňů v kmenové mateřské škole, snažíme se je naplnit v maximální možné míře a s ohledem na aktuální zdravotní stav, pokud tuto skutečnost zjistíme.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Zabezpečení výuky mimořádně nadaných dětí je realizováno poskytováním podpůrných opatření uvedených v kapitole 3.8.

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Pobyt v nemocnici je obvykle příliš krátký na rozpoznání těchto dětí. Přesto jsou všechny učitelky mateřské školy připraveny – pokud takové dítě rozpoznají (například při spolupráci s rodinou) – věnovat mu zvýšenou péči a pomoc.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Vybavujeme všechny třídy dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- Nastavujeme dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek
- Upravujeme režim dne tak, aby respektoval individuální potřeby dětí (dostatek času na realizaci činností, potřeba průběžného odpočinku, apod.)
- Vytváříme co nejlepší podmínky pro adaptaci dítěte na nové prostředí
- Zajišťujeme dostatek emoční podpory a umožňujeme používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu jistoty a bezpečí
- Vzdělávací činnosti realizujeme převážně individuálně
- Uplatňujeme laskavý a pozitivní přístup k dětem

- V maximální možné míře spolupracujeme s rodiči dětí
- Zázemí pro hygienu zajišťuje nemocnice, šatnu, zahradu či jiné prostory škola nemá

4 Organizace vzdělávání

Kritéria pro přijímání dětí

Do mateřské školy jsou přijímány pouze děti hospitalizované v Nemocnici Na Bulovce ve věku od dvou do šesti (v případě odkladu školní docházky do sedmi) let. Pokud je dítě zapsáno k docházce v kmenové mateřské škole, zařazením do mateřské školy při nemocnici toto místo neztrácí.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Zařazení dítěte je podmíněno písemným souhlasem zákonného zástupce dítěte (nejedná se o správní řízení) a doporučením ošetřujícího lékaře.

Vzdělávací proces probíhá v různých budovách na šesti dětských lůžkových odděleních nemocnice a podle toho jsou rozděleny třídy: MŠ 1 – ortopedie, MŠ 2 – pediatrie, MŠ 3 – chirurgie, MŠ 4 – infekce, MŠ 5 – ORL, MŠ 6 – kožní. Všechny třídy jsou věkově heterogenní, nelze v nich předem určit věkové složení ani denní počet dětí. Vzdělávání je poskytováno zpravidla od 8 do 15 (16) hodin. V každé třídě působí jedna učitelka, souběžné působení dvou učitelů není vzhledem ke specifikům mateřské školy při nemocnici nutné.

Vzdělávací proces ve všech třídách bývá přerušován lékařskými vyšetřeními, rehabilitacemi, apod. V těchto případech přebírají odpovědnost za děti zaměstnanci nemocnice.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy a dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je zaměřen především na fyzický, psychický i sociální rozvoj a učení každého dítěte, přičemž jsou vždy plně respektovány jeho individuální potřeby a možnosti dané nejen úrovní jeho psychomotorického vývoje, ale i aktuálním zdravotním stavem. Mimo to se zaměřujeme také na předcházení dopadů či zmírnění negativních vlivů hospitalizace na psychiku dítěte a vytváření podmínek pro jeho tělesnou i duševní pohodu v průběhu jeho pobytu v nemocnici a napomáháme jeho bezproblémovému návratu do běžného prostředí rodiny a kmenové mateřské školy.

Specifické prostředí školy při nemocnici poskytuje příležitost rozvíjet dítě ve všech pěti oblastech

vzdělávání: V oblasti *Dítě a jeho tělo* získává každé dítě mnoho praktických zkušeností a nových poznatků o vlastním těle a jeho fungování a také o nemocech a jejich prevenci. V oblasti *Dítě a jeho psychika* je stěžejní částí Sebepojetí, city a vůle, neboť emoční vypětí vyplývající z náročné životní situace bývá značné, přesto je třeba pomoci dítěti se s ním vyrovnat. V nemocnici dítě vstupuje do nových interpersonálních vztahů nejen s ostatními dětskými pacienty, ale i s dospělými z řad zdravotnického i pedagogického personálu. Proto je oblast *Dítě a ten druhý* významnou součástí vzdělávacího programu. Pro sociálně-kulturní oblast *Dítě a společnost* je významnou složkou uvádění dítěte do pravidel soužití s ostatními, stejně jako chápání materiálních i duchovních hodnot. V neposlední řadě je nemocnice místem, kde se v současné době setkávají lidé z různých kulturních a etnických prostředí, a proto je také oblast *Dítě a svět* zcela přirozeně začleněna do vzdělávacího programu.

Ve školním vzdělávacím programu je vzdělávací obsah členěn do čtyř dlouhodobých integrovaných bloků, rozdělených podle ročních období. Uvedené dílčí cíle, očekávané výstupy a nabídka činností jsou obecně platné pro všechny třídy mateřské školy a jsou pak dále konkretizovány a rozpracovány podle podmínek jednotlivých tříd v třídních vzdělávacích programech. Vzhledem k délce hospitalizace a velmi rozdílné úrovni přicházejících dětí není možné dosáhnout konečné podoby očekávaných výstupů, je však maximálně přínosné obohatit každé dítě v různých oblastech jeho poznatků, postojů a hodnot podle jeho momentální situace a tím přispět k utváření jeho klíčových kompetencí.

Hlavní dlouhodobé cíle vzdělávacího programu jsou tedy:

- Pomoci dítěti zvládnout náročnou životní situaci a vytěžit z ní nové poznatky a zkušenosti pro budoucí život
- Rozvíjet klíčové kompetence dítěte zejména v oblastech řešení problémů, komunikativní a sociální, v návaznosti na aktuální situace
- Utvářet osobnost dítěte v oblasti postojů a hodnot
- Pomoci dítěti získat nové poznatky a rozvinout své schopnosti a dovednosti i ve změněných pracovních podmínkách

5.2 Metody a formy vzdělávání

Používané metody a formy práce se liší podle specifík jednotlivých tříd, ve všech třídách je často využívána forma *individuální práce* s dítětem nebo práce v malé skupině dětí. Jsou uplatňovány *aktivity spontánní i řízené*, podle možností ve vyváženém poměru. Stěžejní metodou je *prožitkové učení hrou* a činnostmi dětí, založené na přímých prožitcích dítěte. Využíváme aktuálních situací vznikajících v každodenním životě v průběhu hospitalizace, abychom za maximálního využití dětské zvědavosti a potřeby objevovat a poznávat, pomohli každému dítěti získat nové zkušenosti

a dovednosti. Uplatňujeme tak *situační učení* založené na využívání momentálních situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí v okamžiku, kdy je samo prožívá a chápe tak lépe jejich smysl. Významnou roli má také *spontánní sociální učení* a *kooperativní učení* v malé skupině dětí. Tato skupina bývá věkově heterogenní a dochází tak k přirozené nápodobě starších dětí. *Didakticky zacílená činnost* má vždy charakter motivované nabídky a je při ní využíváno i spontánních nápadů dětí.

5.3 Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Dlouhodobější plánování v této oblasti není možné, neboť není předem známé složení dětí ani jejich počet. Do krátkodobého plánování pro konkrétní dítě zase často vstupuje proměnlivý zdravotní stav dítěte jako velmi limitující faktor. Vzhledem k převážně využívané individuální formě vzdělávání však není problémem reagovat na aktuální situaci. Při plánování a organizaci činností uplatňujeme princip diferenciací a individualizace včetně určování forem, obsahu a metod práce.

Pro každé dítě jsou v jednotlivých oblastech stanovovány individuální cíle podle aktuální úrovně jeho schopností. Zvolené metody práce respektují preferovaný učební styl i aktuální možnosti dané zdravotním stavem. Všichni pedagogové uplatňují vysoce profesionální přístup k dítěti, přijímají ho pozitivně a navazují obvykle velice úzkou spolupráci s rodiči. Vzhledem k délce hospitalizace nepřistupujeme k tvorbě PLPP ani IVP.

5.4 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dvouletých dětí v naší škole plně respektuje specifika vyplývající nejen z jejich aktuálně zhoršeného zdravotního stavu, ale také z jejich nízkého věku. Spolupráce s rodiči dětí je zcela zásadní, rodiče se obvykle stávají přímými účastníky vzdělávání svých hospitalizovaných dětí. Zvolené metody a formy práce odrážejí úroveň dosažených schopností a momentálních možností každého dítěte. Při jejich výběru bereme v úvahu specifika související s odlišnou úrovní motoriky, jazykového i psychického vývoje dítěte. Bereme ohled na jiné tempo rozvoje sociálních vztahů.

Uvědomujeme si, že dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje a poznává všemi smysly. Z toho vyplývá, že používané hračky a pomůcky jsou z hygienického hlediska náročnější na údržbu a je třeba jejich častější obměna.

V pohybových aktivitách bývají dvouleté děti méně obratné, mají méně zkušeností a navíc jsou v pohybu často limitovány svým zdravotním stavem, zároveň se však obvykle hůře vyrovnávají s nuceným omezováním pohybu, než starší děti. Snažíme se proto najít pro každé dítě optimální řešení, abychom mu volbou vhodných pomůcek a činností pomohli minimalizovat stres vyplývající ze

ztráty volnosti pohybu.

Dvouleté děti mají také silnou potřebu vazby na dospělou osobu. V optimálním případě je touto osobou rodič, který je hospitalizován společně s dítětem, avšak pokud je dítě v nemocnici samotné, zastupuje tuto roli nejčastěji učitelka mateřské školy. Poskytuje dítěti jistotu a oporu především v emocionální oblasti, přičemž vždy zachovává vysokou profesionalitu.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je členěn do čtyř dlouhodobých integrovaných bloků, obecně platných pro celou školu a rozdělených podle ročních období. Uvedené dílčí cíle a očekávané výstupy vycházejí z pěti vzdělávacích oblastí, vzdělávací nabídka v sobě však integruje všechny tyto oblasti. Utváření klíčových kompetencí ze všech oblastí (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnosti a občanské) přirozeně prolíná všemi bloky a vychází vždy z konkrétní situace. U jednotlivých bloků jsou pak uvedeny jen ty kompetence, ke kterým má daný blok nejužší vazbu. Každý blok je dále specifikován podtématy, která jsou dále konkretizována a rozpracována podle podmínek jednotlivých tříd v třídních vzdělávacích programech.

6.1 Dlouhodobé integrované bloky a jejich podtémata

6.1.1 Integrovaný blok PODZIM

Podtémata

Kam odlétají vlaštovky

Jak chutná podzim

Když padá listí

Charakteristika bloku

Hlavním smyslem integrovaného bloku PODZIM je učit děti pozorovat všechny znaky tohoto ročního období, změny v přírodě, pojmenovat druhy ovoce a zeleniny (sklizeň všeho, co podzimní příroda přinesla), rozlišovat a pojmenovávat barvy, seznamovat je s vlastnostmi přírodních materiálů, rozvíjet praktické dovednosti a fantazii při práci s přírodninami, užívat při poznávání všechny smysly. V tomto bloku jsou utvářeny zejména klíčové kompetence k učení, kdy dítě soustředěně zkoumá, pozoruje a objevuje, všímá si souvislostí a experimentuje a uplatňuje již dříve získané zkušenosti.

Obsah bloku

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (koordinace ruky a oka, dýchání apod.)
- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce apod.)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- sledovat očima zleva doprava
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- chápat číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- zorganizovat hru
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, dramatickou improvizaci apod.)
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snaží se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Očekávané výstupy:

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová), že osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného

sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy:

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- artikulační, řečové, sluchové hry, slovní hádanky
- estetické a tvůrčí výtvarné aktivity podněcující nápaditost dítěte
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému
- praktické činnosti, dítě se seznamuje s různými přírodními materiály

6.1.2 Integrovaný blok ZIMA

Podtémata

Radujme se, veselme se

Pod sněhovou peřinou

Radost, úsměv, veselí

Charakteristika bloku

Hlavním smyslem integrovaného bloku ZIMA je učit děti poznávat hlavní znaky tohoto ročního období, pozorovat změny v přírodě, seznamovat děti s tradicemi (Mikuláš, Advent, Vánoce, Masopust), osvojovat si poznatky o těle a zdraví (zimní sporty). V tomto bloku jsou utvářeny klíčové kompetence zejména v oblasti sociální, kdy se dítě učí projevovat dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, učí se pomáhat slabším, napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů. V oblasti činnostních a občanských kompetencí se pak učí dbát na své osobní zdraví a bezpečí a chovat se odpovědně.

Obsah bloku

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané výstupy:

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou apod.)

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, o narození, růstu těla a jeho proměnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování, zájem)
- získávání relativní citové samostatnosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- chápat slovní vtip a humor
- utvořit jednoduchý rým
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- chápat číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si nového, změněného, chybějícího
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě a věcem

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy:

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad
- vyjednávat s dětmi i s dospělým ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, spoluvytvářet pohodu prostředí)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka

- jednoduché pracovní činnosti, úpravy prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů – zimní sporty
- komentování zážitků
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- slovesné, literární a výtvarné činnosti
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, různé tradice a zvyky
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem
- vyprávění, poslech

6.1.3 Integrovaný blok JARO

Podtémata

Proč je jaro zelené

Ve zdravém těle zdravý duch

Proč se mi líbí na světě

Charakteristika bloku

Hlavním smyslem integrovaného bloku JARO je učit děti rozpoznávat hlavní znaky tohoto ročního období (jarní květiny, příroda na jaře, život zvířat, práce na zahradě, hry dětí), osvojovat si poznatky o vlastním zdraví a bezpečí (Měsíc bezpečnosti), seznamovat děti s tradicemi (Velikonoce), rozvíjet

jejich estetické cítění, podporovat zájem o knihy a četbu (Měsíc knihy a internetu), získávat základní poznatky o prostředí, v němž dítě žije (květnové svátky), rozvíjet pozitivní city a mezilidské vztahy (Den matek). V tomto bloku jsou utvářeny klíčové kompetence zejména v oblasti komunikativní, kdy se učí využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, tablet, telefon, atp.), rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji využívá a vyjadřuje své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, apod.). V oblasti občanských kompetencí získává základní představy o základních lidských hodnotách a mezilidských vztazích.

Obsah bloku

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj řečových schopností
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy, gesty, improvizovat
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy:

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Vzdělávací nabídka

- činnosti relaxační a odpočinkové
- společné rozhovory a konverzace (vyprávění zážitků podle skutečnosti a podle vlastní fantazie)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (piktogramy, symboly, tvary čísel, písmen)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
- povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity přibližující dětem svět kultury a umění
- práce s obrazovým materiálem, využívání map, encyklopedií
- využívání podnětů a situací k seznamování dítěte se srozumitelnými reáliemi o naší republice

6.1.4 Integrovaný blok LÉTO

Podtémata

Pojedeme na výlet

Slunce, seno, prázdniny

Charakteristika bloku

Hlavním smyslem integrovaného bloku LÉTO je učit děti rozpoznávat hlavní znaky tohoto ročního období (příroda, hry dětí), seznamovat je se světem lidí, kultury a umění, vytvářet povědomí

o existenci jiných kultur a národností (cestujeme o prázdninách, MDD) a osvojovat si poznatky o vlastním těle a zdraví (prevence úrazů – sporty o prázdninách). Utvářeny jsou zejména klíčové kompetence komunikativní, kdy vedeme dítě ke komunikaci bez zábran, k domlouvání slovy i gesty, k rozlišování a chápání některých symbolů a poznatku, že lidé se dorozumívají různými jazyky.

Obsah bloku

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy:

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových a komunikativních dovedností
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcí (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy:

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku příběhu, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- popsat situaci skutečnou, podle obrázku
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma
- poznat napsané své jméno
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných

činnostech apod.

- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval

Očekávané výstupy:

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se bezpečně a přiměřeně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí

Vzdělávací nabídka

- činnosti relaxační a odpočinkové
- společné rozhovory a konverzace (vyprávění zážitků podle skutečnosti a podle vlastní fantazie)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (piktogramy, symboly, tvary čísel, písmen)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
- povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity přibližující dětem svět kultury a umění
- práce s obrazovým materiálem, využívání map, encyklopedií
- využívání podnětů a situací k seznamování dítěte se srozumitelnými reáliemi o naší republice

7 Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Evaluační systém chápeme jako prostředek k optimalizaci cest vzdělávání hospitalizovaných dětí. Vzhledem k aktuálnímu zdravotnímu stavu jednotlivých dětí a délce jejich pobytu v nemocnici není možné sledovat a hodnotit pokroky každého dítěte v delším časovém horizontu. Naopak vstupní pedagogická diagnostika je denní součástí pedagogického procesu v každé třídě. Evaluační systém je nedílnou součástí celoškolního hodnocení, zahrnuje všechny důležité oblasti práce mateřské školy a slouží jako východisko k jejímu dalšímu rozvoji.

7.1 Struktura hodnocení

Předmět evaluace	Prostředky evaluace	Časový plán	Odpovědnost
Soulad ŠVP a RVP	analýza programu	1x ročně	učitelky a koordinátor ŠVP
Plnění cílů ŠVP	diskuse	1x ročně	učitelky
Integrované bloky	dotazník	4x ročně	
Podmínky vzdělávání	diskuse metodická schůzka	1x ročně	učitelky
Minimální preventivní program	dotazník pro učitelky MŠ	2x ročně	učitelky a metodik MPP
Spolupráce s rodiči při vzdělávání	diskuse rozhovor s rodiči	1x ročně průběžně	učitelky učitelky
Sebereflexe učitelek	strukturované sebehodnocení	2x ročně	učitelky